

GERICHT OP PRAKTISCH ONDERNEMEN

Vanaf september 2017 start de nieuwe Associate Degree opleiding biologische melkveehouderij opleiding in Leeuwarden. In twee jaar worden studenten afkomstig van HAVO of MBO klaargestoomd voor een toekomst in de bio-sector. Ze zijn dan in staat zelfstandig een biologisch bedrijf te runnen of adviseur te worden bij een bedrijf in de periferie.

TEKST | GOAITSKE IEPEMA & ALI-JETSKA HOOGLAND

FOTO | VAN HALL LARENSTEIN

Zelfs op een gangbaar bedrijf kunnen ze prima aan de slag, want de kennis van de biologische landbouw kan overal worden toegepast. Wie na twee jaar studeren de smaak te pakken heeft, kan hierna nog twee jaar doorstuderen en zo de Hbo-opleiding melkveehouderij of de Hbo-opleiding toegepaste dierwetenschappen in zijn geheel afronden.

Het studieprogramma bestaat uit zowel reguliere modules als exclusieve biologische modules. In het programma wordt veel aandacht besteed aan de onderwerpen bodem en gewas, dier en mest (de kringloop) en de afzet en verwerking van de producten. Naast inhoudelijke colleges werken we veel met opdrachten die in groepjes worden uitgevoerd op een praktijkbedrijf. Verder wordt er aandacht besteed aan adviesvaardigheden en ondernemerschap. Het eerste

jaar wordt afgesloten met een boerderijstage op een biologisch bedrijf in het buitenland. Aan het einde van het tweede jaar maken de studenten een bedrijfsplan voor hun eigen toekomst.

De groep landbouwdocenten van Van Hall Larenstein heeft eerder dit jaar deelgenomen aan de bio surprise tour. De tour stond in het teken van nadere kennismaking met de praktijk van de biologische melkveehouderij. De surprise tour ging langs drie verschillende biologische melkveebedrijven, op elk bedrijf werd een thema uitgediept. Ook sloot adviseur Kees Water van Ekopart zich aan. Hij was mee als expert voor het beantwoorden van vragen en het in gesprek gaan over de biologische melkveehouderij.

- Op het eerste bedrijf staat bodem en gewas centraal. De groep ging hier het veld in. De bodem en ook het jonge gewas in het vroege voorjaar werden kritisch

WAT IS EEN ASSOCIATE DEGREE?

Een Associate Degree (Ad) is een twee-jarige opleiding op HBO niveau met een erkend diploma. Na de tweejarige Ad-opleiding kun je nog twee jaar doorstuderen. Die laatste twee jaar omvatten:

- Een zelf te kiezen minor van een half jaar, bijvoorbeeld de minor duurzaam bodembeheer; agrarisch natuurbeheer of de minor zorgboerderij van de opleiding diermanagement of een minor in het buitenland.
- Vier inhoudelijke modules van 7 studiepunten per module. Denk hierbij aan onderzoekstechnieken, internationale handel of accounting.
- Een zelf te kiezen afstudeerstage van een half jaar.
- Een zelf te kiezen afstudeeropdracht van een half jaar.

‘Wie na twee jaar studeren de smaak te pakken heeft, kan hierna nog twee jaar doorstuderen.’

beoordeeld. Wat opviel was de grote diversiteit in het gewas op een in de basis arme grond. Het bewuste gebruik van de gewassen, waarbij grasklaver de hoofdrol speelde en de omgang met drijfmest waren thema's die naar voren kwamen. De graskuilen werden positief beoordeeld. Betreffende de omschakeling van gangbaar naar biologisch leerde de groep hier dat geduld en de bodem voeden belangrijk zijn. De pH-waarde en percentage organische stof zijn erg bepalend. Hoe bewuster je daar van bent als ondernemer, hoe meer je uit je bodem kunt halen.

- Het tweede bedrijf is een bedrijf met veel natuurland. Op dit bedrijf ligt de focus op diergezondheid, veevoeding en huisvesting. Het jongvee en de droge koeien zijn bijvoorbeeld in een potstal gehuisvest met strooisel afkomstig uit het natuurgebied. De afzet van stierkalveren op het bedrijf is via een vaste afnemer gegarandeerd. Alle input en output is hier binnen het bedrijf geregeld: een gesloten kringloop in de grote diversiteit van activiteiten, grote groepen vee en de daarmee samenhangende bedrijfsorganisatie. Een mooi voorbeeldbedrijf waarbij natuurbeheer gecombineerd wordt met het economisch melken van koeien.
- Het derde bedrijf is gericht op economie en omschakeling. De veehouder had een overzicht van de boekhouding beschikbaar gesteld, zodat er ook ge-

richt ingezoomd kon worden op de economie op een biologisch melkveebedrijf in vergelijking tot de gemiddelde cijfers van biologische melkveehouderijbedrijven. Omschakelingskosten liggen met name in de omschakeling van grond en de daarbij voorkomende opbrengstderving in de eerste jaren in de gewasopbrengst en melkproductie. De hogere melkprijs is noodzakelijk om de kosten te kunnen vereffenen.

De bio surprise tour heeft geleid tot een andere kijk op de biologische melkveehouderij. Daarnaast geeft het inzicht in de juiste houding ten opzichte van de studenten. In de opleiding zal aan dezelfde thema's worden gewerkt. Hier gaan we samen met de studenten verdieping zoeken.

Hogeschool Van Hall Larenstein biedt een op praktijk en ondernemen gerichte opleiding, met praktijkgerichte docenten, waarbij van de studenten creativiteit en enthousiaste inzet wordt gevraagd. Van Hall Larenstein is in beweging en wil studenten vooruit helpen in de groeiende biologische sector. Officieel aanmelden gebeurt via Studielink. Op de website van Van Hall Larenstein vind je meer informatie: www.hvhl.nl/themapagina/werving-aanmelden/aanmelden-inschrijven.html. ■

‘Aan het einde van het tweede jaar maken de studenten een bedrijfsplan voor hun eigen toekomst.’

Jaar	September - november	November - januari	Februari - april	April - juni
1	Oriëntatie Sector	Ondernemerschap Melkveehouderij	Biologische markt en verwerking	Boerderijstage
	Inleiding biologische landbouw*	Biologische Melkveehouderij	Agrarisch Bedrijf	
2	Biologische bedrijfsvoering	Omschakelen en markt	Bedrijfsbeoordeling	Financieel management
			Eindopdracht	

*vetgedrukte vakken zijn specifiek gericht op de Biologische landbouw

Goaitske Iepema is docent melkveehouderij en onderzoeker bodem. Arijtske Hoogland is docent biologische landbouw. Beiden zijn verbonden aan de Opleiding Dier en Veehouderij

Meer informatie www.hvhl.nl/studeren/opleidingen
Studielink: Ad specialisatie Biologische Melkveehouderij. Arijtske.hoogland@hvhl.nl